

Γραμμική Άλγεβρα 1

8/10/15

Γενικές ή αφηρημένες έννοιες

Με H έννοια του σφαιρώ (F, +, ·) ή ανάλυση F

Υπάρχουν προτάσεις που ισχύουν σε κάθε σφαιρά F

π.χ. μοναδικότητα αντιστρεψιμότητας, $1F \neq 0F$

Υπάρχουν ιδιότητες που για κάποια σφαιρά F ισχύουν αλλά

για κάποια άλλα δεν ισχύουν

π.χ. σε $\mathbb{R}$ $1+1 \neq 0$

Αντίθετα σε F το σφαιρά $(+)$ δύο στοιχεία $1F + 1F = 0F$

Ορισμός: Έστω $A \in F^{n \times n}$ με $A = (a_{ij})$. Ο A λέγεται Σιγμώδης αν $a_{ij} = 0F$ όταν $i \neq j$.

π.χ. $\begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix}$ είναι Σιγμώδης αν με $1F$ αν $a_{12} = a_{21} = 0F$

Ο πίνακας $\begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 1 & 3 \end{bmatrix}$ δεν είναι Σιγμώδης γιατί $a_{32} = 1 \neq 0$

Ορισμός (Αντιστρέψιμος Πίνακας)

Έστω $A \in F^{n \times n}$ με $A = (a_{ij})$. Ο αντιστρέψιμος πίνακας $A^t \in F^{n \times n}$ είναι ο πίνακας που έχει (i, j) -στοιχείο το (j, i) στοιχείο του A

Παράδειγμα: Αν $A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \in F^{2 \times 2}$ τότε ο $A^t = \begin{bmatrix} 2 & 4 \\ 3 & 5 \end{bmatrix} \in F^{2 \times 2}$

π.χ. Έστω $A = [3, 5, 7] \in F^{1 \times 3}$ τότε $A^t = \begin{bmatrix} 3 \\ 5 \\ 7 \end{bmatrix} \in F^{3 \times 1}$. Με άλλα λόγια

ο πρώτος στήλης του A^t = πρώτος γραμμών του A

ο πρώτος γραμμών του A^t = πρώτος στήλης του A

και ο A^t προκύπτει από το A "κάτω" το στήλη του A γραμμών του A^t

Έστω $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \end{bmatrix}$ τότε $A^t = \begin{bmatrix} 1 & 5 & 9 \\ 2 & 6 & 10 \\ 3 & 7 & 11 \\ 4 & 8 & 12 \end{bmatrix}$

Ορισμός: Ένας τετραγωνικός πίνακας $A \in F^{n \times n}$ λέγεται συμμετρικός αν $A = A^t$

π.χ ο πίνακας $\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$ είναι συμμετρικός, ενώ ο πίνακας

$\begin{bmatrix} 1 & 5 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$ δεν είναι συμμετρικός.

3) Πυλάδα-Πίνακες

2) Βασικός Πυλάδα-Πίνακας

1) Αποσπασμα Πίνακας

Σημείωση: Η πρόσθεση δύο πινάκων A, B ορίζεται π.χ αν έχουν το ίδιο μέγεθος, δηλ. ο ορισμός γράφεται ως $A = a_{ij}$ π.χ γράφεται ως $B = b_{ij}$ και ορισμός ορίζεται ως $A = a_{ij}$ ορίζεται ως $B = b_{ij}$

Ορισμός: Έστω $A = (a_{ij}) \in F^{n \times k}$, $B = (b_{ij}) \in F^{n \times k}$
 Ο πίνακας $A+B \in F^{n \times k}$ είναι ο πίνακας με (i,j) -στοιχείο $a_{ij} + b_{ij}$

π.χ 1) Αν $A = \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} -2 & 6 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$, τότε $A+B = \begin{bmatrix} 1 & 11 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}$

2) Αν $A = \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ τότε $A+B = A$

3) Ο πίνακας $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ ως $\begin{bmatrix} 2 & 5 \end{bmatrix}$ δεν προσίδεται

Βασικές Προτάσεις σχετικά με πίνακες

Ορισμός: Έστω $A = (a_{ij}) \in F^{n \times h}$ και $c \in F$. Ορίζεται πίνακας $cA \in F^{n \times h}$ να είναι ο πίνακας με (c_{ij}) -στοιχεία ίσα με $c \cdot a_{ij}$.

π.χ. Έστω $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 4 \end{bmatrix}$ και $c = 2$ τότε $cA = \begin{bmatrix} 2 & 4 & 6 \\ 4 & 6 & 8 \end{bmatrix}$

Αν $c = 0$ τότε $cA = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

Αν $c = \sqrt{2}$ και $A = \begin{bmatrix} 2 & \sqrt{2} \\ \sqrt{2} & 3 \end{bmatrix}$ τότε $cA = \begin{bmatrix} 2\sqrt{2} & 2 \\ 2 & 3\sqrt{2} \end{bmatrix}$

Ορισμός: Ο μηδενικός πίνακας $\Phi \in F^{n \times h}$ είναι ο $n \times h$ πίνακας με όλα τα στοιχεία ίσα με 0.

π.χ. Ο μηδενικός πίνακας 1×3 πίνακας είναι ο πίνακας $\begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

Ορισμός: Αν $A = (a_{ij}) \in F^{n \times h}$ ορίζεται $-A \in F^{n \times h}$ με την ιδιότητα ότι $(-a_{ij})$ στοιχεία του $-A$ είναι $-a_{ij}$ αφού το αντίθετο προς την πρόσθεση του a_{ij} στο σώμα F .

π.χ. Έστω $A = \begin{bmatrix} 3 & 5 & 7 \\ 2 & 4 & 6 \end{bmatrix}$ τότε $-A = \begin{bmatrix} -3 & -5 & -7 \\ -2 & -4 & -6 \end{bmatrix}$

Πρόταση: Για κάθε $A, B, C \in F^{n \times h}$ και $k, \lambda \in F$ ισχύουν

- i) $A + B = B + A$
- ii) $A + (B + C) = (A + B) + C$
- iii) $A + \Phi_{n \times h} = \Phi_{n \times h} + A = A$
- iv) $A + (-A) = (-A) + A = \Phi$ (υπαρξή αντίθετου)
- v) $1 \cdot A = A$
- vi) $(k \cdot \lambda) \cdot A = k(\lambda \cdot A)$
 $(k + \lambda) \cdot A = kA + \lambda A$ $k(A + B) = kA + kB$

Απόδειξη: $\omega A + (B+C) = (A+B)+C$

Έστω $A = (a_{ij})$, $B = (b_{ij})$, $C = (c_{ij})$. Τότε το (i, j) στοιχείο του $A + (B+C)$ είναι ίσο με $a_{ij} + (b_{ij} + c_{ij})$ ενώ το (i, j) στοιχείο του $(A+B)+C$ είναι ίσο με $(a_{ij} + b_{ij}) + c_{ij}$. Επειδή η πρόσθεση σε ένα σώμα είναι προσεταιριστική, το αποτέλεσμα είναι ίδιο.

$$\text{Έστω } A = \begin{bmatrix} 2 & 5 & 7 \\ 2 & 4 & 6 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$B+C = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}, A+(B+C) = \begin{bmatrix} 3 & 6 & 8 \\ 3 & 4 & 7 \end{bmatrix}$$

$$A+B = \begin{bmatrix} 3 & 5 & 8 \\ 3 & 4 & 6 \end{bmatrix}, (A+B)+C = \begin{bmatrix} 3 & 6 & 8 \\ 3 & 4 & 7 \end{bmatrix}$$

$$k=3, \lambda=-2 \quad (k+\lambda)A = 1 \cdot A = A$$
$$1A = \begin{bmatrix} \dots & \dots \\ \dots & \dots \end{bmatrix}$$
$$2A = \begin{bmatrix} \dots & \dots \\ \dots & \dots \end{bmatrix}$$

Πρόταση: Έστω $A, B \in F^{n \times n}$ και $k \in F$. Τότε

i) Ο πίνακας $-A$ είναι ο μοναδικός αντίστροφος του A

ω) προς τον t

ii) $-(-A) = A$

iii) $-(A+B) = (-A) + (-B)$

iv) $0_F \cdot A = \Phi_{n \times n}$

v) $k \cdot \Phi_{n \times n} = \Phi_{n \times n}$

vi) $(-k) \cdot A = k \cdot (-A) = -(k \cdot A)$

Απόδειξη: Αφού η πρόσθεση πινάκων και ο βαθμωτός πολλαπλασιασμός γίνονται κατά στοιχείο, η απόδειξη ανάγει σε αντιστοίχες δυνάμεις στο σώμα F , (που έχουμε ότι ισχύει γιατί F σώμα)